

Op weg naar een Stralingsarm gebied voor herstel in Nederland.

Aanleiding

Er is een groeiende groep mensen in Nederland die ernstige gezondheidsklachten ervaart van verschillende elektromagnetische bronnen (EMV). Denk aan zendmasten, wifi, mobiele telefoons en hoogspanningsleidingen en het elektriciteitsnet. Zij ervaren bijvoorbeeld chronische hoofdpijn, slaapproblemen, ernstige concentratie en geheugenstoornissen, hartkloppingen en sterke vermoeidheid. Als zij uit de buurt van de stralingsbronnen zijn verminderen de klachten of verdwijnen helemaal. De klachten treden op bij blootstellingslimieten die vele malen lager liggen dan de ICNIRP als veilig beschouwt. Het syndroom van klachten wordt elektro-hypersensitiviteit (EHS) of elektrostress genoemd.

Het is niet precies bekend hoe groot deze groep mensen is, omdat deze groep niet geregistreerd wordt door de Nederlandse overheid of een instantie binnen de reguliere zorg. Volgens onderzoeken in Nederland, gaat het om 3 tot 7% van de Nederlandse bevolking. Deze schattingen komen overeen met cijfers uit omliggende landen waar elektrogevoeligheid meer bekend en erkend is.

Op het moment is onvoldoende hulp voor deze groep mensen beschikbaar; met name omdat het ontbreekt aan een centrale, laagdrempelige opvangplek met een lage stralingsbelasting in Nederland.

Nederland is toe aan een stralingsarm gebied voor herstel van mensen die EHS zijn geworden. Hiermee bedoelen we een gebied waar de belasting aan elektromagnetische velden (straling) over een breed spectrum, naar begrip van elektrogevoeligen, meetbaar laag is.

Prikkelarme omgeving met begeleiding

Een werkelijk volledig stralingsvrije zone zal in Nederland naar verwachting niet meer te vinden zijn, en wij gaan er vanuit dat dat ook niet hoeft. Wij gaan voor een zeer stralingsarm gebied, primair bedoeld voor de opvang van elektrogevoelige mensen. In tweede instantie zou het gebied ook geschikt gemaakt kunnen worden voor aanverwante milieuaandoeningen zoals MCS, Lfg en CPLD. Uitgangspunt is dat deze mensen chronische stressreacties hebben ontwikkeld door milieufactoren uit hun omgeving. Een prikkelarme omgeving die gericht is op stressreductie zou de basis moeten zijn voor hulp.

Vanuit de reguliere zorg zou tevens een pilot opgetuigd kunnen worden van zeg twee jaar, waarbij een (SOLK-) arts middels een outreachment-constructie elektrogevoelige mensen bezoekt en zorg verleent in de opvanglocatie.

Welke functies krijgt de witte zone?

Opvangcentrum en hersteloord voor ca. 25 mensen. Dit aantal is gebaseerd op het huidig aantal mensen dat op het moment hulp nodig heeft. De verwachting is dat als bedoeld stralingsarm gebied er eenmaal is, dit aantal zal groeien. Wij onderkennen onderstaande relevante 7 functies, waarvan de eerste 4 essentieel zijn om een volwaardige herstel functie te kunnen vervullen:

1. Laagdrempelige crisisopvang voor mensen met acute EHS-klachten
2. Een locatie voor mensen die willen uittesten of EHS en/of MCS bij hen aan de orde is
3. Revalidatieruimte en -programma gericht op stressreductie en vergroten van de zelfredzaamheid; vergelijkbaar met CVS-centra
4. Recreatieplek voor elektrogevoelige mensen in het algemeen

5. Inbedding hulp aan mensen met EHS binnen de reguliere zorg. Dit werkt preventief: met tijdige en adequate hulp kan worden voorkomen dat mensen met EHS ernstig afglijden naar medisch en sociaal disfunctioneren.
6. Een locatie waar onderzoek wordt verricht naar effecten van (vermindering van) EMV op mensen en het ontwikkelen van effectieve interventies voor elektrogevoeligen.

Hoofddoel van het stralingsarme gebied is om mensen van daaruit weer te laten terugkeren naar de samenleving en een weg kunnen vinden in een wereld met EMV en eventueel andere milieufactoren.

Kritische succesfactor:

- De garantie dat de status quo gehandhaafd blijft zodat er geen nieuwe externe stralingsbronnen in de buurt van de zone bij komen. Denk bijvoorbeeld aan zendinstallaties, hoogspanningslijnen, bedrijven met industriële apparatuur, windmolens, zonnepaneelparken, wijkgerichte warmtepompen, laagvliegroues, moderne auto's, etc.
- Het scheppen van vertrouwen naar de cliënten hierover is een belangrijke succesfactor. Dit betekent dat hierover afspraken moeten worden gemaakt met overheden en (telecom-) bedrijven die op termijn ook een wettelijke verankering krijgen.

Good practices

In het buitenland zijn al vele voorbeelden aanwezig van stralingsarme gebieden. In 2018 is een project in Duitsland gestart (in Getelo, vlak over de grens bij Almelo), waaruit bleek hoe hoog de nood is. Binnen 3 maanden woonden 10 Nederlandse elektrogevoeligen op het terrein en nog zeker 10 hebben belangstelling. Door een aantal factoren, waaronder het gebrek aan basisvoorzieningen en de beheerconstructie is deze locatie helaas ongeschikt om verder uit te bouwen tot stralingsarm herstel gebied. Kijk op: <https://www.youtube.com/watch?v=aO5zFp4e3tY>

Het meest bekende voorbeeld is wel het dorp in Greenbanks West Virginia quiet zone (USA) waar weinig straling is i.v.m. gevoelige radiotelescopen:

<https://www.youtube.com/watch?v=iTVLJeRQS5c>

<https://www.youtube.com/watch?v=PYh1mC6sjy4>

En La Refuge in Frankrijk:

https://videos2.next-up.org/EHS_Zone_Refuge.html

https://videos2.next-up.org/EHS_magasin_bio.html

Ook in Italië, Zweden en Noorwegen zijn stralingsarme locaties opgericht.

Mogelijke locaties in Nederland

Er zijn in Nederland op het moment (juni 2020) nog locaties met een stralingsbelasting die laag genoeg is om een stralingsarm herstel gebied in te richten. Onze verwachting is dat dit met de uitrol van 5G en de toegezegde dekkingsgraad van 98% zal veranderen. Hierover is grote zorg bij onze achterban.

- De werkgroep Witte Zone van Stichting EHS heeft inmiddels 4 locaties op het oog die potentie hebben.
- Ook de 'overlegzones' rond de telescopen in de zgn. LOFAR gebieden in Drenthe zijn krachtens de Provinciale verordeningen al stralingsarm en geschikt voor verdere verkenning
- Mogelijk dat het Rijksvastgoedbedrijf leegstaande locaties beschikbaar heeft die kunnen worden ingericht als een EHS-opvanglocatie.

Randvoorwaarden voor een stralingsarm herstel gebied op hoofdlijnen

- Een locatie op Nederlands grondgebied
- Het hele jaar door geopend
- Besloten terrein. Geen andere mensen op het terrein dan de doelgroep, hun relaties en de begeleiders. Dit i.v.m. strikt verbod op het gebruik van mobiele telefoons en andere draadloze devices.
- Een oppervlakte van minimaal 1 ha. afhankelijk van de aanwezigheid van een groenbuffer zonder zendmasten (Natura2000?) er om heen. Als een dergelijke buffer ontbreekt, zal het terrein zelf groter moeten zijn.
- Lage EMV-belasting, gemeten over een breed spectrum aan elektromagnetische velden. NB: hiervoor zullen nadere richtlijnen worden opgesteld; uitgaande van een breed spectrum aan EMV. Als basis hanteren we de richtlijnen van IBN, de zgn. SBM2015. Deze richtlijnen voor blootstelling aan straling zijn vele ordes van grootte lager dan die de ICNIRP hanteert.
- Ook richtlijnen t.a.v. netvervuiling en lichtkwaliteit worden opgesteld.
- Mits de blootstelling zeer laag is en zeker lager dan de SBM2015, is enig mobiel bereik wenselijk.
- De bebouwing is ingericht conform Bouwbiologische richtlijnen, gecombineerd met kennis en ervaring bij de achterban van Stichting EHS en EMV-meetspecialisten.
- Deels (50%) voorzien van elektriciteit deels (50%) met gelijkspanning of helemaal zonder elektra. NB: specificaties hiervoor worden nader bepaald.
- Waar mogelijk wordt ook rekening gehouden met MCS, en Lfg en CLPD
- Verblijfsunits voor ca. 25 mensen (om mee te beginnen)
- Centrale ruimten zijn nodig t.b.v.
 - Behandelruimten voor arts(en) en begeleiders
 - Groepsactiviteiten
 - Geven van voorlichting en educatie over EHS en MCS
 - Evt. Uitvalsbasis t.b.v. het uitvoeren van onderzoek op gebied van EHS en MCS.
- Er dient een facilitair beheerder te zijn voor alle technische, administratieve en praktische zaken, die bekend is met het fenomeen EHS
- Lotgenoten, EHS-coaches en begeleiders om mensen mentaal op te vangen en te begeleiden
- (SOLK-)arts en/of medische (crisis)begeleiding.

Werkgroep Witte Zone

Een werkgroep Witte Zone is sinds enkele maanden actief vanuit Stichting EHS. Zij heeft bovenstaande randvoorwaarden geformuleerd en nader uitgewerkt. Daarnaast heeft zij enkele kansrijke locaties in Nederland bezocht en in kaart gebracht.

Wij staan klaar en zoeken nu financiering om:

1. Een locatie aan te kopen of toegewezen te krijgen in een stralingsarme regio
2. In te richten conform onze specificaties
3. Te exploiteren met een passende partij

Ons verzoek

Ons verzoek aan de Staatssecretaris is om binnen de betrokken ministeries draagvlak te vinden voor het concept stralingsarm gebied als hersteloorde in Nederland; de financiën voor aankoop of overdracht van een nader te bepalen locatie ter beschikking te stellen; te onderzoeken of mogelijk het Rijksvastgoedbedrijf leegstaande locaties beschikbaar heeft die kunnen worden ingericht als een EHS-opvanglocatie en afspraken te maken met betrokken overheden en bedrijven om de locatie stralingsarm te houden in de toekomst.